

Hazai és európai uniós pályázatok 2014–2020

Lakatosné Győri Katalin, Kutasi Csaba

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület 2014. május 14-én „Hazai és európai uniós pályázatok 2014–2020” címmel szakmai fórumot rendezett.

A dr. Pataki Pál TMTE elnök megnyitó szavai után elhangzott előadások számos hasznos ismerettel és tudnivalóval szolgáltak a szép számú hallgatóságnak.

A 2014–2020 között tervezett gazdaságfejlesztési program prioritásai és az induló operatív programok jellemzői

Ezzel címmel **Szebeni Dávid** stratégiai tervező (Nemzetgazdasági Minisztérium – NGM - Gazdaságtervezési Főosztály) előadásában arról adott tájékoztatást, hogy az NGM koordinálja valamennyi programot. Bevezetőjében utalt arra, hogy az NGM saját operatív programmal is rendelkezik, ez a GINOP (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program). Ebben a programban a versenyképesség fokozása, a munkahelyteremtés és a jövedelem felzárkóztatás jelenti a fő célkitűzést. Az előadó az aktuális információk alapján ismertette a GINOP, a TOP (Területfejlesztési Operatív Program), a VEKOP (Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program), EFOP (Emberi Erőforrás Operatív Program) és a KÖFOP (Közigazgatás- és Közsolgáltatás-fejlesztés Operatív Program) nyújtotta programok lehetőségeit a vállalkozások szemszögéből. Az egyes programok forrásait és egyeztetés alatt álló feltételeit is tartalmazó átfogó ismertetésből megtudtuk, hogy az innováció és tudásgazdaság, az infokommunikáció bővítése, a turisztikai fejlesztések, az energiahatékonyság megújuló forrásokkal történő javítása, foglalkozásösztönzés és a pénzügyi támogatás jelenti a főbb prioritásokat.

Az operatív programok brüsszeli elfogadása, és így a programokhoz tartozó pályázatok indítása leghamarabb szeptemberre várható. A pályázati források elosztásának intézményrendszere is átalakult, a korábbi közreműködő szervezeteket átszervezték, megszűnt a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) és a Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt. (MAG Zrt.), helyette az NGM államtitkársága koordinálja az új gazdaságfejlesztési program stratégiai feladatait. Három közreműködő szervezet segíti a pályázatok menedzselését: az NGM-hez tartozik a GINOP, a Pro Régió kezeli a Közép-Magyarországi Operatív Programot, a regionális programok pedig a Regionális Fejlesztési Ügynökségekhez (RFÜ) tartoznak.

A 2014–2020 között tervezett kutatás-fejlesztési és innovációs pályázatok

Mokry Zsuzsa, a Nemzeti Innovációs Hivatal delegáltja előadása elején a többéves végrehajtási program ösztönző hatásait emelte ki (összesen 960 milliárd euró keretösszeggel rendelkeztek, növekedés, versenyképesség, reagálás a világ kihívásaira stb.). A *Horizon 2020*

program az unióban a kutatás és innováció 2014 és 2020 közötti időszakban történő finanszírozására szolgál. Célja, hogy az Európai Unió *Europa 2020* elnevezésű, az EU növekedési stratégiájára vonatkozó program célkitűzéseit végrehajtsa, a fenntartható és befogadó fejlődés motorjaként szolgáljon, megvalósítsa az *Innovatív Unió* kezdeményezést. Az európai gazdaság minden ágazata hasznát látja majd ennek a programnak. A *Horizon 2020* átláthatósága, a korábbi három keretprogram összeolvasztásával lényegesen egyszerűbb lesz. Összevonja az FP7 kutatási keretprogramot, a Versenyképesség és Innovációs Program innovációs elemeit (CIP) és az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet (EIT).

A *Horizon 2020* három alappillére:

- Tudományos kizárólagosság, amely az európai területek magas szintű kutatására, a jövőbeni technológiák kialakítására fókuszál.

- Az ipari vezető szerep érdekében azokra a kulcsfontosságú technológiákra kell a tudást befektetni, amelyeket a vállalkozások igényelnek.

- A társadalmi kihívások, így többek között a környezetvédelem, energetika, közlekedés kiemelt kezelése.

A program végrehajtása során az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet (EIT) célkitűzése, hogy megerősítse az EU innovációs képességét, és hogy kezelje a társadalmi kihívásokat a kutatás-oktatás-innováció ún. „tudásháromszögében”.

A Nemzeti Innovációs Hivatal (NIH), mint az NGM háttérintézménye segíti a felkészülést. A *Horizon 2020* program keretében Magyarországon is kialakítják a Nemzeti Kapcsolattartók hálózatát (National Contact Points - NCP). Az NCP-k fő feladata a *Horizon 2020* egyes alprogramjaihoz kapcsolódva magas színvonalú, professzionális és ingyenesen elérhető támogatás nyújtása a lehetséges pályázók részére. Az előadó hangsúlyozta az európai ipart képviselő Európai Technológiai Platform által adott ajánlások fontos szerepét. Az anyagtudomány, a nanotechnológiák, a korszerű gyártástechnológiák, a biotechnológia alapú ipari folyamatok területén elhatározott fejlesztések is csak az ipari szakemberek részvételével alakíthatók ki. Az információs és kommunikációs technológiák (Information and Communications Technology – ICT) fejlesztése minden szinten megjelenik.

Az előadó az FP7 keretprogramokkal kapcsolatos, felmérés és értékelés alapján kialakított tapasztalatokról is beszámolt. Kiemelte, hogy a *Nanotudományok, nanotechnológiák, anyagok és új gyártási technológiák* (Nanosciences, Nanotechnologies, Materials & New Production Technologies – NMP) projekt területen a partnerség bizalmi alapú, a konzorciumban végzett munka tudásszint növelő hatása egyértelmű. Célszerű az erős ipari országokhoz kapcsolódni, igaz, nagy a verseny a partnerségért. Eddig a hazai pályázók a nagy konzorciumban kis feladatot kaptak, de résztudásuk

jelentős előnyt jelentett a közös munkában. Főleg német konzorciumvezetők irányítják a projekteket, ugyanakkor kilenc magyar koordinátor is dolgozott benne. Figyelemre méltó, hogy az NMP-ben textiles téma is szerepelt.

Pályázati lehetőségek a Európai Textilipari Technológiai Platform (ETP) támogatásával a Horizon 2020 keretprogramban

Korompay Gábor, az Albertfalvai Cérnázó Kft. ügyvezető igazgatója, az Európai Technológiai Platform (ETP) tanácsadó testületének tagja előadásában először vállalkozásáról adott rövid ismertetőt. Gumiipari kompozitok céljára gyártják a vázszerkezetet, ezen belül cérnázással és légfűvósos szövőgépeiken kordszövetek gyártásával foglalkoznak. 80 főt foglalkoztatnak, mint TIR-2-es autóipari beszállítók.

Az *Európai Technológia Platform – Textil- és Ruhaipar* (Textile ETP) fejlesztéséért című projektben a 2013 óta az Euratex, a Textranet (a textilipari kutatás- fejlesztés európai hálózataként működő, döntően a kutatók témák meghatározásával, a projektekhez szükséges konzorciumok létrehozásával foglalkozó szervezet) és az Autex (textiles tárgyú oktatással és kutatással foglalkozó egyetemek szövetsége) segíti a hálózatépítést. Az ETTMa (European Textile Technology Marketplace Európai Textiltechnológiai Piac) – az európai technológiai transzfer platformja) a kutatók, újítók irányából segíti a felhasználókat. Beszámolt arról is, hogy a textil ETP felhívást tett közzé a TEPPIES rendszer keretében, hogy a vállalatok és a kutatók együttesen dolgozzanak ki jó projektjavaslatokat, segítsék elő az erős európai konzorciumok felépítését.

A hazai textilipari vállalkozások részvétele és részvételi lehetősége az Európai Unió *Saving Energy in the Textile SMEs (SET)* projektjében

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület ügyvezető főtárgya, **Ecker Gabriella** az Európai Uniónak a textiliparban működő kis- és közepes vállalkozásoknál megvalósítható energiatakarékossági projektjéről (SET) szóló előadásában elmondta, hogy a 2014. április 1-jétől 2016. szeptember 30-ig tartó, 80 %-os támogatású projekt koordinátora az EURATEX. A fő célkitűzés a textilipar versenyképességének növelése, az

energia felhasználás komplex módon (technológiai, fűtési, üzemeltetési stb. eszközökkel) való csökkentése. A programba bevont vállalkozások szintjén a felméréskori állapothoz képest kb. 10%-os energia megtakarítást kell elérni. Nálunk – magyar szakértő delegálásával – egy *Energia Megtakarítási és Hatékonysági Rendszer* (ESES) kifejlesztése és annak elterjesztése a feladat a textiliparban működő kis- és középvállalatok között. Tizenkilenc vállalkozásnál meg kell teremteni az energia hatékonyság javítását, ezen belül 7 céggel együttműködve a rendszer kialakításával, 12 vállalkozásnál pedig betanítással és az asszisztencia biztosításával kell a fejlesztést elterjeszteni. A 7 magyar cég, amely az ESES rendszer kialakításában is közreműködik, a következők: Albertfalvi Cérnázó Kft., Csárda-Tex Kft., Glovita Kesztyű Zrt., Hungaro-Len Fonalgyártó és Szolgáltató Kft., ORSÓ '95 Kft., Szegedi SZEFO Fonalfeldolgozó Zrt. és a Tolnatek Bt. Az előadó befejezőként jelezte, hogy projekt második körében még van lehetőség néhány cég csatlakozására.

Tudatos pénzügyi gondolkodás

Dr. Farkas András, a Consequit Zrt. pénzügyi tanácsadó cég értékesítési vezérigazgatója általános érdeklődésre számot tartó, fenti címmel tartott előadásában a most fiatalok és középkorúak időskorban várható problémáiról beszélt. A kereső tevékenységek nehezen átláthatók, a „kevés a fiatal – sok az öreg” témájú társadalmi feszültségek növekednek (2029-ben 21,7 % volt, 2041-ben 25 % lesz a 65 évesnél idősebbek részaránya). A nők különösen kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek, többek között az alacsony átlagkereset és a rövidebb szolgálati idő miatt.

Az előadó többek között a céges privátnyugdíj programról, a „kulcsembert” programról, a társ tulajdonosi keresztbiztosításról beszélt. **Horváth Erika**, a Consequit Zrt. munkatársa végül felajánlotta cégük személyre szabott konzultációs lehetőségét a tudatos pénzügyi döntések érdekében.

* * *

Az előadások után számos hozzászóló érdeklődött az elhangzott, különböző európai uniós és hazai pályázati programok iránt, ill. eddigi tapasztalatait, javaslatait osztotta meg a jelenlevőkkel.